

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA DE ASIGURARE
A CALITĂȚII**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățămînt

Numele, prenumele elevului

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

**PRETESTARE
CICLUL LICEAL**

Profil real, sport, tehnologic

30 martie 2015

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
 - Lucrează independent.
-

Îți dorim mult succes!

Scor total acumulat _____

PROFIL REAL
SUBIECTUL I (38 de puncte)

Scrie, în spațiile rezervate, răspunsul la fiecare dintre cerințe, pentru a demonstra înțelegerea textului de mai jos:

DOINA

Această pasăre, ce bate la fereastră
Cu-aripa ei de noapte și de dor,
Născută este din iubirea noastră
Și din iubirea mare-a tuturor.

Această pasăre stăpînă peste toate,
Cu glas de maică scumpă și de prunc,
E o chemare-a stelelor prea poate
Și-a lumilor ce nu ne mai ajung.

Această pasăre, ce zboară peste moarte
Și are suflet de pămînt și grai,
Copiilor din pîine le împarte,
Părinților le face loc în rai.

(Dumitru Matcovschi)

Nr.	Item	Scor	
1	Propune cîte un sinonim contextual pentru următoarele cuvinte:	L	L
	<u>iubirea –</u>	0	0
	<u>stăpînă –</u>	1	1
	<u>chemare –</u>	2	2
	<u>pămînt –</u>	3	3
2	Alcătuiește cîte un enunț cu fiecare pereche de lexeme:	L	L
	<u>Pentru primul enunț: fereastră, noapte</u>	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
3	<u>Pentru al doilea enunț: copii, părinți</u>	4	4

3	Scrie 4 expresii frazeologice sau locuțiuni care conțin substantivul <i>pîine</i> .	L	L
	1) _____	0	0
	2) _____	1	1
	3) _____	2	2
	4) _____	3	3
4	_____	4	4
	Explică, în spațiul propus, semnificația simbolului <i>pasăre</i> , în raport cu alt simbol din acest text.	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
_____	5	5	
_____	6	6	

SUBIECTUL AL II-LEA (28 de puncte)

Realizează, în limita a 1-1,5 pagini, o caracterizare a personajului literar *bunica*, în baza fragmentului dat:

Bunelul a învățat tîmplăria, îi plăcea să lucreze cu lemnul și era foarte priceput. Doar foamea îl scotea din atelierul pe care și-l construise singur și unde, printre altele, își făcuse, cu multă vreme înainte, propriul coșciug¹. Zicea că ar fi mai mare rușine ca tocmai el, tîmplarul atît de pretențios, să fie îngropat într-un coșciug „înjghebat” de altcineva. L-a făcut să fie, cum spunea, și l-a urcat în podul casei. O dată pe an se așeza în el să se asigure că-l mai cuprinde. Asta pînă cînd bunica a descoperit că boabele de fasole nu puteau fi depozitate altundeva mai bine decît în coșciug.

Pe lîngă mînzaii vînduți o dată pe an, doar tîmplăria bunelului le aducea bani în casă. Cu toate astea, bunica n-a fost prea încîntată de meseria lui niciodată. Dacă el lucra în atelier, munca la cîmp îi rămînea ei. Fiind ultima născută, părinții n-o mai trimiseră la școală și nici în ucenicie la vreun meșter, o păstraseră în casă, astfel că deprinsese simțul gospodăresc. În timp, cum ea se ocupa de cea mai mare parte din treburi, a preluat cu totul controlul muncilor. Dintotdeauna fusese o femeie puternică, harnică și ambițioasă, n-a simțit nevoia unui bărbat care s-o protejeze și să-i organizeze viața, iar bunicul, atîta vreme cît era lăsat în pace să lucreze în atelier, n-a protestat cînd ea s-a autoproclamat capul familiei. A trebuit să admită că era mai pricepută decît el. Deciziile le lua bunica și de fiecare dată erau cele mai bune.

Pe vremea comuniștilor, cînd veneau primăvara de la primărie să facă recensămîntul animalelor de gospodărie, pentru a stabili cota de carne, brînză, ouă, lînă și ce mai era, bunica înșfăca din staul doi miei și-i urca în podul casei. „Joacă-te cu ei, doar să nu behăie”, îmi spunea după ce mă trimitea și pe mine în pod. Scăpați neînregistrați, mieii urmau să fie tăiați pe ascuns de Paște, fără ca bunicii să fie nevoiți să împartă carnea cu statul. Bunicul era un om fricos, mai ales față de autorități și, de fiecare dată, se făcea că nu știe ce pune bunica la cale. Cînd a rămas văduvă, nimeni nu și-a făcut griji că nu se va descurca singură și mulți ani a continuat să aibă grijă de gospodărie și să muncească pămîntul la fel de mult. Doar în ceea ce ținea de construcția casei, dependențe și garduri a început să se vadă, după un timp, absența bunicului.

(Marius Chivu, *Sfîrșit de sezon*)

În compoziția ta, vei ține cont de următoarele cerințe:	Scor	
1) Stabilirea, prin două argumente, a tipului uman reprezentat de personaj.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
2) Comentarea a două trăsături morale ale personajului respectiv.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3) Interpretarea adecvată a atitudinii naratorului față de bunica.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4) Exprimarea viziunii proprii, în raport cu una dintre ideile ce se desprind din fragmentul subliniat.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
5) Formularea unei concluzii proprii cu referire la aprecierea unui fel de a fi (al bunicii), care nu mai este contemporan.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
6) Referința convingătoare la un personaj similar din alt text literar.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

(ordinea încadrării parametrilor în text este la alegere, dar fiecare va începe din alineat)

¹ Coșciug – sicriu.

